

UCHWAŁA NR XXV/161/2026

Rady Miejskiej w Suchaniu

z dnia 29 września 2026

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026 – 2028.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2026 roku, poz. 662 ze zm.) w związku z art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 980 ze zm.) Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026 – 2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Suchania.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2026r.

PRZEWODNICZĄCA

RADY

Marzena Gzeczka

Załącznik do Uchwały XXV/161/2026

Rady Miejskiej w Suchaniu

z dnia 29 września 2026r.

GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY W GMINIE
SUCHAŃ
NA LATA 2026-2028

Suchań 2026 rok

Spis treści

Wstęp

Podstawa prawna

I. Diagnoza środowiska lokalnego i diagnoza problemu

1. Sytuacja demograficzna

2. Infrastruktura społeczno – socjalna

3. Sytuacja społeczna

4. Sport

5. Wsparcie osób starszych i z niepełnosprawnościami

6. Sytuacja społeczna

II. Cele Programu

III. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie Gminy Suchań i inni partnerzy we współpracy.

IV. Planowane działania na lata 2026 – 2028

V. Adresaci Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2026-2028 z terenu Gminy Suchań

VII. Planowane efekty realizacji Programu

VIII. Monitoring Programu

IX. Podsumowanie

Wstęp.

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminie Suchań na lata 2026 –2028 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań własnych Gminy (art. 176 pkt 1 w/w ustawy).

Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

Rodzina to podstawowa grupa społeczna dla rozwoju i funkcjonowania, to najlepsze naturalne środowisko, w którym dziecko otoczone jest opieką i ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. Rodzina oddziałuje na dziecko w sposób świadomy i nieświadomy przekazując mu system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego przyszłą aktywność. Należy zatem podejmować działania wspierające rodzinę, by w obliczu wielu czynników zagrażających jej prawidłowemu funkcjonowaniu należycie wypełniała swe funkcje.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych.

Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również ubóstwo, czy długotrwałe bezrobocie. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

Dlatego gdy w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem

Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności życiowe. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Jego zadania polegają między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba jego zatrudnienia ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka –w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka –w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka –w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Suchań na lata 2026-2028 jest propozycją zintegrowania działań na rzecz rodziny realizowanych na terenie Gminy Suchań, stanowi kontynuację Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025, i zakłada pomoc rodzinom przeżywającym trudności poprzez działania zmierzające do wzmocnienia roli i funkcji rodziny, rozwijania umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziny oraz zapewnienia bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

PODSTAWA PRAWNA

Zapisy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 są odzwierciedleniem standardów i norm prawa wynikających z ustawodawstwa krajowego, znajdujących się m.in. w :

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
7. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Suchań na lata 2026 –2030,
8. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
10. Ustawie z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
11. Ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
12. Ustawie z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO I DIAGNOZA PROBLEMU

1. Sytuacja demograficzna

Gminę Suchań jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie zachodniopomorskim, w powiecie stargardzkim. W jej skład wchodzi miasto Suchań oraz 10 sołectw: Nosowo, Wapnica, Suchanówko, Słodkowo, Słodkówko,

Modrzewo, Tarnowo, Sadłowo, Żukowo, Brudzewice. Gminę Suchań zamieszkuje 4005 osób (dane GUS stan, na 31 grudnia 2025r.), w tym 1997 kobiet (49,86 %) i 2008 mężczyzn (50,14 %).

W Gminie Suchań przeważają mieszkańcy w wieku produkcyjnym, czyli 2370 osób, to jest 59,18 % wszystkich mieszkańców, drugą pod względem liczebności do wielkości grupą jest ludność w wieku poprodukcyjnym - 903 osoby - 22,55 % wszystkich mieszkańców, natomiast najmniejszą grupę stanowi ludność w wieku przedprodukcyjnym - 732 osób – 18,28 % wszystkich mieszkańców. (dane GUS, stan 31 grudnia 2025r.)

Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kreowanie lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

2. Infrastruktura społeczno – socjalna

1) Opieka nad dziećmi do lat 3

W odpowiedzi na potrzeby mieszkańców w zakresie zapewnienia opieki nad najmłodszymi dziećmi i umożliwienia powrotu do pracy w Gminie Suchań od 2021 r. funkcjonuje „Żłobek Słoneczko”. Placówka działa w budynku szkoły, gdzie na potrzeby żłobka wygospodarowana została dodatkowa powierzchnia. Żłobek i plac zabaw zostały wyposażony w sprzęt odpowiedni dla małych dzieci. Placówkę prowadzi Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział w Szczecinie we współpracy z Gminą Suchań.

2) Wychowanie przedszkolne

Zadania z zakresu wychowania przedszkolnego realizowane są przez:

- Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko” w Suchaniu,
- Niepubliczne Przedszkole w Wapnicy.

Przedszkola od 2008r. Prowadzone są przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział w Szczecinie, we współpracy z Gminą Suchań. Gmina dofinansowuje (udziela dotacji) jak również zapewnia zaplecze lokalowe, tj. sale dydaktyczne, szatnie, łazienki, pomieszczenia socjalne, place zabaw.

Tym samym gmina zapewnia miejsca w przedszkolach dla wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym.

3) Placówki Wsparcia Dziennego

W Gminie Suchań funkcjonują dwie Placówki Wsparcia Dziennego prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział w Szczecinie. Gmina Suchań udostępnia obiekty świetlic, w których funkcjonują Placówki Wsparcia Dziennego. Placówki prowadzone są przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci na zlecenie Burmistrza Suchania w trybie otwartego konkursu ofert. Kwota udzielonej w 2026r. dotacji to 90 000 zł. Środki wydatkowane są na wynagrodzenia dla kadry, zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia placówek oraz dożywianie uczestników i obsługę administracyjną – księgową. W każdej placówce z organizowanych zajęć może korzystać 15 dzieci i młodzieży w wieku 6 – 18 lat.

4) Lokalny Klub Rodzinny w Suchaniu

W celu wsparcia rodzin z małymi dziećmi (od urodzenia do 5. roku życia) 23 września 2025r. odbyło się uroczyste otwarcie Lokalnego Klubu Rodzinnego w Suchaniu (LKR), który powstał w ramach projektu „Rodzinny Prolog”. Jest on ważnym elementem lokalnej polityki społecznej ukierunkowanej na wsparcie rodzin.

Nowo wybudowany Lokalny Klub Rodzinny wyposażony został w niezbędne meble, urządzenia i zabawki dostosowane do różnych grup wiekowych. Jest to przestrzeń stworzona dla rodzin z małymi dziećmi od urodzenia do 5. roku życia. W ramach placówki funkcjonuje 8 grup wiekowych, do których uczęszcza 847 uczestników.

Kadra LKR została odpowiednio przeszkolona w Instytucie Małego Dziecka w Poznaniu. Działalność LKR dofinansowana jest z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego. Przedsięwzięcie realizowane jest we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Szczecinie, Instytutem Małego Dziecka w Poznaniu oraz dziesięcioma gminami z terenu województwa zachodniopomorskiego. Projekt realizowany jest do 30 września 2028r.

5) Działalność świetlic w gminie Suchań

Na terenie gminy w każdej miejscowości funkcjonują świetlice, które są miejscem organizacji spotkań, wydarzeń oraz imprez o charakterze lokalnym, odbywających się w poszczególnych sołectwach. Ponadto świetlice wykorzystywane są do prowadzenia placówek wsparcia dziennego, działalności przedszkolnej, a także na potrzeby

funkcjonowania Klubów Seniora. W dwóch świetlicach w miejscowości Wapnica i Suchań prowadzone są zajęcia świetlicowe dla dzieci. Dzieci biorą udział w różnorodnych zajęciach świetlicowych, konkursach plastycznych, zabawach i dyskotekach, otrzymują pomoc przy odrabianiu lekcji także od starszych kolegów i koleżanek oraz czytają książki. W ramach zajęć w niektórych świetlicach organizowane są zajęcia muzyczne, teatralne i taneczne. Dzieci chętnie uczestniczą w organizowaniu przedstawień dot. imprez okolicznościowych, turniejów i konkursów plastycznych. W okresie zimowym organizowane są zabawy karnawałowe i Mikołajki, natomiast w okresie wiosenno-letnim organizowane są wyjazdy rowerowe do lasu i nad jezioro, gry i zabawy w plenerze i na boisku. W ramach zajęć organizowane są także pogadanki na temat szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków i substancji psychoaktywnych.

6) Szkoła podstawowa w Suchaniu im. Janusza Kusocińskiego w Suchaniu. W Gminie Suchań zadania oświatowe realizowane są przez Szkołę Podstawową im. Janusza Kusocińskiego w Suchaniu, do której uczęszczają wszystkie dzieci z terenu gminy objęte obowiązkiem szkolnym. Uczniowie szkoły mogą rozwijać swoje zainteresowania w ramach zajęć pozalekcyjnych oraz kołach zainteresowań oraz w Ludowym Uczniowskim Klubie Sportowym „Kusy”. Co roku, w Szkole Podstawowej w Suchaniu, zrealizowane są programy profilaktyczne poruszające tematykę ryzykownych zachowań, problemu uzależnień od alkoholu, nikotyny, różnych środków psychoaktywnych, zjawiska przemocy, w tym cyberprzemocy, przemocy w rodzinie oraz przemocy rówieśniczej, wpływu internetu na kształtowanie postaw społecznych a także konieczności dbałości o własne zdrowie fizyczne i psychiczne wskazując jednocześnie pozytywne aspekty zdrowego stylu życia, jasnego systemu wartości oraz umiejętności korzystania z pomocy. Podkreślają również znaczenie budowania i podtrzymywania prawidłowych relacji rodzinnych i rówieśniczych oraz właściwych norm i wzorców zachowań.

7) Od 2015r. W Gminie Suchań funkcjonuje Dzienny Dom „Senior +”.

Dzienny Dom zapewnia wsparcie 15 seniorom, nieaktywnym zawodowo, w wieku powyżej 60 roku życia. Dzienny Dom realizuje zadania w szczególności w zakresie:

- 1) terapii zajęciowej grupowej i indywidualnej dla podtrzymania kondycji psychofizycznej;
- 2) usług rehabilitacyjnych;
- 3) zapewnienia posiłku;
- 4) poradnictwa specjalistycznego;
- 5) zaspokojenia potrzeb towarzyskich, rekreacyjnych – kulturalnych;

6) integracja społeczna i pokoleniowa.

Pierwszeństwo do korzystania ze świadczeń Dziennego Domu mają osoby, które spełniają jeden z niżej wymienionych warunków:

- 1) posiadają niskie dochody;
- 2) są samotne lub posiadają rodziny poza miejscem swojego zamieszkania;
- 3) posiadają złe warunki mieszkaniowe;
- 4) są bezradne w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

3. Działalność kulturalna

Jednostkami prowadzącymi działalność kulturalną na terenie Gminy Suchań są: Gminna Biblioteka Publiczna oraz Gminny Dom Kultury.

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Suchaniu prowadzone są zajęcia z w formie lekcji bibliotecznych, spotkania z autorskimi z pisarzami, warsztaty czytelnicze, organizowane jest Narodowe Czytanie itp. W Gminnej Bibliotece zarówno uczniowie jak i wszyscy mieszkańcy gminy Suchań mogą wypożyczyć książkę lub przeczytać czasopismo.

Działalność Gminnego Domu Kultury obejmuje organizowanie cyklicznych wydarzeń na stałe wpisanych w kalendarz organizowanych imprez do których należą : Koncerty Świąteczno-Noworoczne, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Gminny Dzień Seniora, Dni Suchania, Gminne Dożynki, Święto Niepodległości.

Ponadto w Gminnym Domu Kultury w Suchaniu funkcjonuje wcześniej już wspomniana świetlica dla dzieci oraz Dzienny Dom Senior+. Ponadto w miejscowościach Żukowo, Sadłowo, Brudzewice, Wapnica, Nosowo i Tarnowo funkcjonują Kluby Seniora, w zajęciach w Klubach łącznie uczestniczyło ok. 80 seniorów. W ramach funkcjonowania klubów odbywają się zajęcia warsztatowe z rękodzielnictwa.

4. Sport

Na terenie Gminy Suchań znajdują się następujące obiekty sportowe:

- kompleks boisk sportowych przy Szkole Podstawowej w Suchaniu „Orlik”. Na jego terenie znajduje się boisko wielofunkcyjne przeznaczone do gry w piłkę siatkową, koszykową, ręczną i tenisa ziemnego oraz boisko do gry w piłkę nożną
- kompleks lekkoatletyczny przy Szkole Podstawowej w Suchaniu,

- siłownia zewnętrzna przy Szkole podstawowej w Suchaniu oraz w miejscowościach Suchanówko, Brudzewice, Sadłowo, Słodkowo, Modrzewo, Tarnowo, Nosowo, Wapnica i Żukowo,
- w Suchaniu pełnometrażowe boisko do gry w piłkę nożną wraz z zapleczem socjalnym,
- w Sadłowie pełnometrażowe boisko do gry w piłkę nożną wraz z zapleczem socjalnym oraz wydzielonym miejscem do rekreacji,
- Żukowo : boisko sportowe do piłki nożnej,
- Brudzewice : boisko sportowe do piłki nożnej , boisko sportowe do piłki siatkowej ,
- Słodkowo: boisko sportowe do piłki nożnej, boisko do koszykówki,
- Tarnowo: boisko sportowe do piłki nożnej, boisko sportowe do piłki siatkowej,
- Modrzewo : boisko sportowe do piłki nożnej,
- Wapnica: boisko sportowe do piłki nożnej, boisko wielofunkcyjne przy świetlicy,
- Nosowo: boisko sportowe do piłki siatkowej, boisko sportowe do piłki nożnej,
- Suchanówko: boisko sportowe do piłki nożnej, boisko sportowe do piłki siatkowej.

5. Wsparcie osób starszych i z niepełnosprawnościami.

W gminie Suchań realizowany jest Program **"Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2026"** oraz Program **„Opieka Wytchnieniowa” - dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2026**. W ramach realizacji programów siedmiu mieszkańców gminy Suchań korzysta ze wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Ponadto w Gminie Suchań realizowane są usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania osób potrzebujących wsparcia. W chwili obecnej z usług opiekuńczych korzysta 9 osób.

6. Sytuacja społeczna

Punktem wyjścia do określenia działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026 - 2028 jest charakterystyka społeczno – demograficzna i diagnoza rodzin w Gminie Suchań oraz analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Suchań.

W 2025 r. system pomocy społecznej w Gminie Suchań objął wsparciem 431 rodzin, w których przebywało łącznie 623 osób. Stanowi to 15,56 % ogółu mieszkańców gminy.

Poniższa tabela przedstawia jak na przestrzeni lat zmienia się liczba osób i rodzin korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej.

Tab. Nr 1. Liczba rodzin i osób objętych pomocą w latach 2023 – 2025.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano świadczenia w trybie decyzji			Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) w tym:	448	420	454	414	397	431	603	585	623
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej	13	17	6	15	13	6	36	46	17

Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny w ramach wykonywanych obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie odzwierciedla poniższa tabela.

Tab. Nr 2. Najczęstsze powody przyznania pomocy społecznej w latach 2023-2025

L.p	Powody trudnej sytuacji życiowej	2023 rok		2024 rok		2025 rok	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	55	108	53	191	56	104
2.	Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
3.	Bezdomność	3	3	2	2	3	3
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	62	12	61	12	66
	w tym: wielodzietność	12	62	12	61	11	59
5.	Bezrobocie	24	76	26	41	28	67
6.	Niepełnosprawność	50	76	56	97	55	88

7.	Długotrwała lub ciężka choroba	351	452	332	430	363	465
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego w tym:	12	31	7	29	5	25
	rodziny niepełne ,	6	14	4	12	2	5
	rodziny wielodzietne	4	17	3	13	3	20
9.	Przemoc w rodzinie	0	0	1	3	1	4
10.	Alkoholizm	0	0	1	2	3	3
11.	Zdarzenie losowe	1	1	3	14	2	8

Z powyższych danych wynika, że najczęściej pomoc udzielana była w rodzinach z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, ubóstwa oraz potrzeby ochrony macierzyństwa. Bardzo często zdarza się, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie. Z analizy powyższych danych wynika, że na przestrzeni ostatnich lat najczęstszymi powodami przyznania świadczeń były długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, ubóstwo oraz potrzeba ochrony macierzyństwa. Różnorodność powodów przyznania pomocy społecznej jest duża, świadczy to o konieczności kontynuowania kompleksowych działań na rzecz wsparcia dziecka i rodziny.

Z uwagi na potrzebę wspierania rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej Gmina Suchań oferuje swoim mieszkańcom możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji prawnych, psychologicznych i rodzinnych. Dodatkową formą wsparcia realizowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchaniu dla rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych jest objęcie ich pomocą asystenta rodziny.

Asystent rodziny podejmuje działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych. Tutejszy Ośrodek zatrudnia 1 asystenta rodziny. Liczba rodzin, z którymi może w tym samym czasie pracować, jest uzależniona od

trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15-tu rodzin. W Gminie Suchań ze wsparcia asystenta rodziny w roku 2025 korzystało 9 rodzin.

Ilość rodzin, które uzyskały tego typu wsparcie w latach 2022 - 2025 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2022-2025

L.p	Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci w tych rodzinach
1.	2022	12	46	31
2.	2023	12	44	28
3.	2024	7	29	18
4.	2025	9	33	22

Praca asystenta z rodziną i na jej rzecz to m. in.:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, w której wychowują się dzieci, co odbywa się w ścisłej współpracy z członkami rodziny i z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- 4) towarzyszenie podczas wizyt np. w urzędach, w sądach, u lekarzy, w szkole itp.;
- 5) wspieranie aktywności społecznej rodzin oraz motywowanie do zagospodarowania czasu wolnego dzieciom (wyjazdy w celu uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych, wspólne odrabianie zajęć domowych, wykorzystanie dodatkowych form wsparcia środowiskowego-świetlice, Placówki Wsparcia Dziennego;
- 6) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 7) kontakt z kuratorem, pedagogiem, szkołą;
- 8) motywowanie do podjęcia leczenia w poradniach - poradnie zdrowia psychicznego, poradnie terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, poradnie specjalistyczne, poradnie służby zdrowia;
- 9) pośredniczenie w przekazywaniu ubrań, mebli, sprzętu AGD. Wprowadzenie asystenta rodziny dało wymierne efekty w funkcjonowaniu większości tych rodzin.

W sytuacjach wyjątkowych po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzinie oraz z uwagi na dobro dziecka i konieczność zapewnienia mu niezwłocznej opieki, współfinansuje się pobyt dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej. Dziecko umieszczane jest w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej. Według stanu na dzień 31.08.2026 r. z Gminy Suchań 12 dzieci wychowuje się w pieczy zastępczej. Konieczność umieszczenia dziecka poza rodziną wynika często z dysfunkcji lub patologii środowiska, w którym żyje dziecko. Kształtowanie się pieczy zastępczej na terenie Gminy Suchań w latach 2022-2025 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2022-2025

L.p	Rok	Łączna liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w danym roku
1.	2022	2	0
2.	2023	3	1
3.	2024	5	2
4.	2025	11	7

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach związany z przebywaniem dzieci w pieczy zastępczej. W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej gmina ponosi koszty w wysokości 10%, w drugim roku 30%, a w trzecim i następnych latach 50% kosztów. Według stanu na dzień 31.08.2026r. Gmina Suchań partycypuje w kosztach związanych z umieszczeniem 12 dzieci w pieczy zastępczej tj. za dwoje dzieci w pieczy zastępczej powyżej trzech lat w wysokości 50% kosztów opieki i wychowania, za czworo dzieci przebywających drugi rok w rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 30% ich utrzymania oraz sześcioro dzieci w pierwszym roku w pieczy zastępczej w wysokości 10% ich utrzymania. Łączny miesięczny koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wynosi 4286,04 zł.

Realizacja ustawy „Za życiem”. Z dniem 1 stycznia 2017r. weszła w życie ustawa z dnia: 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży „Za życiem”. Przepisy ustawy dotyczą wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny, tj. dostępności do informacji w zakresie rozwiązań wspierające rodziny oraz wsparcie finansowe w postaci jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka dla kobiety w ciąży, u której zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne uszkodzenie upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Ustawa zakłada, że rodziny uprawnione mogą zostać objęte pomocą asystentów rodziny, a także mają dostęp do poradnictwa w zakresie wspierania rodziny (wsparcie psychologiczne, pomoc prawna, poradnictwo

w zakresie przezwyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostęp do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Profilaktyka rodzinna musi mieć charakter interdyscyplinarnych działań ze strony służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny.

II. CELE PROGRAMU

Cel główny:

**Zapewnienie zintegrowanego i kompleksowego systemu
wsparcia rodziny na terenie Gminy Suchań**

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
2. Działalność placówek wsparcia dziennego.
3. Stałe diagnozowanie i monitoring warunków życia rodzin.
4. Zapewnienie bezpieczeństwa materialno-bytowego rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać wykorzystując własne możliwości.
5. Objęcie pomocą dzieci, w szczególności w formie: dożywiania, zaopatrzenia w podręczniki szkolne, wypłacania stypendiów szkolnych, organizowania wypoczynku w okresie wolnym od nauki, umożliwiania korzystania z organizowanych form spędzania czasu wolnego.

6. Praca z rodziną poprzez prowadzenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej oraz asystenta rodziny.
7. Monitoring funkcjonowania i wydolności opiekuńczo-wychowawczej rodzin oparty na zaangażowaniu i współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz dobra i bezpieczeństwa dziecka i rodziny.
8. Zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.
9. Podejmowanie działań w zakresie aktywności społeczno-zawodowej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym celem umożliwienia podjęcia zatrudnienia.

III. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie Gminy Suchań i inni partnerzy we współpracy.

Instytucje i organizacje realizujące zadania i działania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchaniu,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Domowej,
4. Komenda Powiatowa Policji w Stargardzie i lokalny Posterunek Policji w Suchaniu,
5. Szkoła Podstawowa w Suchaniu,
6. Świetlice,
7. Niepubliczny Ośrodek Zdrowia „Asklepios” w Suchaniu
8. Gminna Biblioteka Publiczna w Suchaniu,
9. Gminny Dom Kultury w Suchaniu,
10. Placówki Wsparcia Dziennego.

IV. PLANOWANE DZIAŁANIA NA LATA 2026 – 2028

Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą realizowane poprzez następujące działania:

L.p	Nazwa działania	Jednostka realizująca	Okres realizacji
-----	-----------------	-----------------------	------------------

1.	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego	OPS Suchań, PIK w Suchaniu placówki wsparcia dziennego	2026-2028
2.	Organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu zdobycie wiedzy w zakresie zagrożeń rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację	OPS Suchań, placówka oświatowa, placówki wsparcia dziennego, Gminny Dom Kultury, świetlice,	2026-2028
3.	Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	OPS Suchań, PCPR	2026-2028
4.	Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	OPS Suchań	2026-2028
5.	Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	OPS Suchań	2026-2028
6.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnych sytuacji finansowej	OPS Suchań, organizacje pozarządowe	2026-2028
7.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego	organizacje pozarządowe	2026-2028
8.	Tworzenie i realizacja projektów wspierających rodzinę	OPS Suchań, organizacje pozarządowe	2026-2028
9.	Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych problemem alkoholowym lub innymi dysfunkcjami	OPS Suchań, organizacje pozarządowe, Zespół interdyscyplinarny, Kuratorzy Sądowi, Policja, GKRPA	2026-2028
10.	Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Krata Dużej Rodziny)	OPS Suchań	2026-2028
11.	Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	OPS Suchań	2026-2028

V. ADRESACI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2026-2028 Z TERENU GMINY SUCHAŃ

Gminny Program Wspierania Rodziny adresowany jest do wszystkich dzieci oraz rodzin w Gminie Suchań.

Odbiorcami programu są:

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodziny dotknięte przemocą i problemem alkoholowym,
2. Dzieci i młodzież którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
3. Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci.

VI. PLANOWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.
- Poprawa stanu bezpieczeństwa dziecka i rodziny.
- Wzrost poziomu zaspokajania potrzeb dzieci i rodzin w zakresie opieki i wychowania.
- Stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo wychowawcze.
- Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi Program.
- Ochrona dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2026-2028

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Suchań, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VIII. MONITORING PROGRAMU

Monitoring Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchaniu i będzie odbywał się przez coroczną ocenę realizacji zadań, przedstawianą w formie sprawozdania do 31 marca każdego roku.

Monitorowanie realizacji Programu pozwoli również na szybką reakcję w przypadku, gdy wstępne założenia okażą się mało efektywne lub gdy pojawią się rozbieżności pomiędzy

założeń i rezultatami. Umożliwi planowanie dalszych działań oraz doskonalenia działań dotychczasowych.

Kierunki działań i potrzeby związane z realizacją zadań dla Gminy Suchań

- położenie głównego nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku; wzmocnienie działań profilaktycznych; doskonalenie metod pracy z rodziną, realizowanie różnych form pomocy rodzinie;
- rozwój i utrzymywanie placówek wsparcia dziennego i świetlic;
- dalsza współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (szkoły, przedszkola, Posterunek Policji, Sąd, organizacje pozarządowe, ośrodki zdrowia);
- zatrudnianie asystenta rodziny, którego zadaniem jest wzmacnianie rodziny poprzez prowadzenie systematycznej, bezpośredniej pracy z rodziną.

IX. PODSUMOWANIE

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest zapewnienie zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia rodziny na terenie Gminy Suchań. Cel ten będzie realizowany poprzez pracę z rodziną oraz pomoc w opiece i wychowaniu dziecka. Działania podejmowane w ramach Programu przyczynią się do zapewnienia optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin z Gminy Suchań oraz poprawy jakości ich życia.

Realizacja Programu odbywać się będzie w latach 2026-2028, a jego rezultaty zależą w dużej mierze od współpracy instytucji, placówek i organizacji pozarządowych, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę, a także od sytuacji finansowej gminy i pozyskiwanych środków pozabudżetowych. Gminny program wspierania rodziny wyznacza kierunki działań i zakłada kontynuację działań uznanych za potrzebne i właściwe dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rodziny w środowisku.

